

**Kúria  
végzése**

**Az ügy száma:** Bfv.II.1896/2015/5.  
**A határozat szintje:** felülvizsgálat  
**A tanács tagjai:** Dr. Molnár Gábor Miklós,  
a tanács elnöke  
    . Krecsik Eldoróda, előadó bíró  
    . Horváth Mária, bíró

**Az eljárás helye:**  
**Az eljárás formája:** tanácsülés  
**Az ülés napja:** 2016. május 18.  
**Az ügy tárgya:** garázdaság vétsége  
**Terhelt(ek):** ... terhelt

**Első fok:** Járásbíróság 2013. március 19. napján meghozott  
9.B.217/2012/10. számú ítélete  
**Másodfok:** Gyulai Törvényszék 2013. október 29. napján  
meghozott  
9.Bf.223/2013/4. számú ítélete

**Az indítvány előterjesztője:** ... terhelt meghatalmazott védője  
útján  
**Az indítvány iránya:** a terhelt javára

**Rendelkező rész**

A garázdaság vétsége miatt ... ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által, védője útján előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Battonyai Járásbíróság 9.B.217/2012/10. számú, valamint a Gyulai Törvényszék, mint másodfokú bíróság 9.Bf.223/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztői, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthatnak be.

**Indokolás**

- [1] ... terheltet a Battonyai Járásbíróság a 2013. március 19. napján meghozott és kihirdetett 9.B.217/2012/10. számú ítéletében bűnösnek

mondta ki garázdaság vétségében [1978. évi IV. törvény - továbbiakban: korábbi Btk. - 271. § (1) bekezdés]. Ezért őt 180 óra kommunális jellegű közérdekű munka büntetésre ítélte.

- [2] A kétirányú fellebbezések alapján eljáró Gyulai Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2013. október 29. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 9.Bf.223/2013/4. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta:

a terhelttel szemben kiszabott büntetést 6 hónap fogházbüntetésre súlyosította. A büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette és a próbaidő tartamára elrendelte a terhelt pártfogó felügyeletét. Külön magatartási szabályként előírta, hogy a terhelt nyilvános helyen nem fogyaszthat szeszes italt, továbbá szeszes italt mérő nyilvános szórakozóhelyet nem látogathat. Megállapította, hogy a terhelt a fogházbüntetés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra. Mellőzte a közérdekű munka átváltoztatására vonatkozó rendelkezéseket. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

- [3] A jogerős ítéleti tényállás szerint ... terhelt 2012. február 11. napjára virradóra a **cím 1** alatti ... Bárban szórakozott, szeszes italt fogyasztott, és ettől ittas állapotba került. Éjfél után 0 óra 30 perc és 1 óra 30 perc közötti időben a szórakozóhelyen szándékosan a földhöz vágott 5 darab 2 decis, összesen 1.100 forint értékű whiskys poharat, amelyek ennek következtében összetörték. Egyidejűleg szóváltásba keveredett a bár üzemeltetőivel, **személy 1** és **személy 2** pultossal, akiket hangosan szidalmazott.

A terhelt a cselekményével összesen 1.100 forint rongálási kárt okozott, mely jelenleg is megtérítetlenül fennáll. ... terhelt kihívóan közösségellenes, rendőri intézkedést igénylő erőszakos cselekménye a jelenlévőkben megbotráncozást, riadalmat keltett.

- [4] A jogerős ítélet ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt meghatalmazott védője útján arra hivatkozással, hogy bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. Az indítvány szerint a terhelt magatartása nélkülözi a kihívó közösségellenességet, így az irányadó tényállás alapján nem garázda, legfeljebb garázda jellegű magatartást tanúsított. Hivatkozott e körben a BH 2015.52. számú eseti döntésre. Kiemelte, hogy a tényállásban rögzített szóváltásba kerülés még az erőszakos magatartás fogalmi körén is kívül esik. Ezért az elsődlegesen a terhelt bűncselekmény hiányában történő felmentését, másodlagosan a jogerős határozat megváltoztatását, és - miután a fiatal felnőtt terhelttel szemben kiszabott büntetés indokolatlanul súlyos - a büntetés enyhítését indítványozta.

- [5] A Legfőbb Ügyészség átiratában a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak. Álláspontja szerint az irányadó tényállásból okszerű a bíróságok által levont jogi következtetés: a nyilvános szórakozóhelyen öntörvényű, kötekedő magatartást tanúsító, több poharat földhöz vágó ittas terhelt magatartása kihívóan közösségellenes volt. Tettében a közösség nyugalmával, mint

közösségi érdekekkel való szembefordulás felismerhető. Utalt egyúttal arra, hogy az indítványban hivatkozott eseti döntésben kifejtettek a jelen ügyben nem lehetnek irányadók. A terhelt bűnösségének megállapítása a terhére rótt bűncselekményben törvényes volt, miként a vele szemben kiszabott büntetés neve és mértéke is. Ezért a megtámadott ítéletek hatályban tartását indítványozta. (Bf.1968/2015.)

- [6] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdésének első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.
- [7] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítvány tartalma szerinti - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott - okból, valamint - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bek.] bírálta felül.
- [8] Ennek során a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség indítványát alaposnak találta.
- [9] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre külön eljárási szabályok vonatkoznak. A felülvizsgálat csak a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapul vételével vehető igénybe.
- [10] A Be. 416. § (1) bekezdésének a) és b) pontja az anyagi jogszabálysértésekre alapított felülvizsgálati okokat határozza meg, míg az (1) bekezdés c) pontja a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjában pontosan meghatározott (ún. abszolút) eljárási szabálysértések esetén biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét. A felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [11] Emellett a Be. 423. §-ának (1) bekezdése kötelező erővel írja elő, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ez a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható; felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye.
- [12] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nem csak a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [13] A Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.
- [14] A korábbi Btk. 271. §-ának (1) bekezdése szerint a garázdaság vétségét az követi el, aki olyan kihívóan közösségellenes,

erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen. E bűncselekményt a törvény két évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegeti.

- [15] A garázdaság elkövetési magatartásának három együttes eleme a magatartás erőszakos volta, kihívó közösségellenessége és megbotránkozás vagy riadalom keltésére való alkalmassága.
- [16] A jogerős határozatban megállapított, és a Be. 423. §-ának (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállásból kitűnően a terhelt magatartásában a garázdaság valamennyi ismérve tetten érhető.
- [17] Nem kétséges, hogy a terhelt azzal, hogy egy szórakozóhelyen a személyzet tagjaival szóváltásba keveredett, és eközben whiskys poharakat vágott a földhöz, dolog ellen irányuló erőszakos magatartást fejtett ki.
- [18] A nyilvános szórakozóhelyen tartózkodó személyek által észlelhető kötekedő, provokatív, erőszakos magatartást tanúsító terhelt viselkedése egyidejűleg vitathatatlanul alkalmas volt megbotránkozás (így felháborodás, megütközés), vagy riadalom (így ijedtség, rémület) kiváltására.
- [19] A felülvizsgálati indítvány érvétől eltérően a terhelt magatartásának kihívó közösségellenessége sem kérdőjelezhető meg. Kétségtelen, hogy minden bűncselekmény elkövetését a közösségi elvárásokkal való szembefordulás jellemzi. Ehhez képest a garázdaság törvényi tényállása többet: az elkövetés kihívó közösségellenességét kívánja meg. A garázdaság elkövetési magatartása a környezetre gyakorolt hatása révén közvetlenül és durván sérti, vagy sértheti a közösség nyugalma. Az alanyi oldalon pedig a kihívóan közösségellenes magatartást tanúsító garázda elkövető felismeri, hogy magatartása a közösség nyugalma feldúlására alkalmas, és tettét a közösségi érdek semmibe vételével hajtja végre.
- [20] Az irányadó tényállás szerint a terhelt a cselekményét a közösségi együtt-tartózkodás szabályainak nyílt semmibe vételével hajtotta végre, szemben az általánosan elfogadott viselkedési normákkal. A konkrét szórakozóhelyen jelen volt személyek számára észlelhető volt az ittás terhelt provokatív, erőszakos fellépése, amelyet kétségkívül az együttélési szabályokkal való gátlástalan szembefordulás jellemezte. Ezzel - az ittasságától függő mértékben - a terhelt tudatában is meg kellett jelennie. A közösségellenesség kihívó jellegét látványosan szemlélteti, hogy a helyszínen a terhelttel szemben rendőri intézkedésre került sor, mely a terheltben azt tudatosította, hogy fellépése a közösségi elvárásokkal ellentétes.
- [21] Az indítványban hivatkozott BH 2015.52. számú eseti döntésben kifejtettek nem voltak irányadók a jelen ügyben. Az eseti döntésben rögzített tényállásban írt elkövetői magatartás - a zárt lépcsőházban a sértettnek a szexuális kapcsolat visszautasítása miatti torkon ragadása, illetőleg falhoz lökése - nélkülözi a kihívó közösségellenességet. Figyelemmel a sértett és az elkövető

viszonyára, magánjellegű konfliktusára, e cselekmény nem a köznyugalom, hanem a sértett személye ellen irányul.

- [22] Mindezek alapján az ügyben eljáró bíróságok törvényesen minősítették a terhelt cselekményét a Btk. 271. §-ának (1) bekezdésében meghatározott garázdaság vétségeként.
- [23] A Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a bűncselekmény törvénysértő minősítése önmagában nem elégséges ok arra, hogy a Kúria - a Be. 427. § (1) bekezdésének b) pontját alkalmazva - a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot megváltoztassa. Erre ugyanis csak akkor kerülhet sor, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése egyszersmind törvénysértő büntetéskiszabást eredményezett, vagy törvénysértő intézkedés alkalmazásához vezetett.
- [24] Ez a feltétel azonban a terhelt esetében nem állapítható meg. Figyelembe véve a cselekmény tárgyi súlyát, törvényi fenyegetettségét és azt, hogy a terhelt visszaesőnek nem minősülő speciális bűnismétlő, a vele szemben kiszabott - végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés nem tekinthető aránytalanul súlyos büntetésnek. Önmagában pedig a büntetés felülvizsgálatának csak akkor van helye, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és mértéke valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésbe ütközik. A jogerős határozatot hozó bíróság azonban a terhelttel szemben a törvényi büntetési tételkereten belül szabta ki azt a büntetést, amely megfelel a büntetéskiszabás elveinek és a büntetés céljának.
- [25] Mindezekre figyelemmel - s miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.
- [26] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2016. május 18.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Mária s.k. bíró

hiteléül:

A kiadmány

tisztviselő

MV